

ΜΑΘΗΜΑ 25

ΚΛΙΣΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ - 1

α. Επίθετα σε -ος -η -ο

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	ο τυχερός	η τυχερή	το τυχερό
Γενική	του τυχερού	της τυχερής	του τυχερού
Αιτιατική	τον τυχερό	την τυχερή	το τυχερό
Κλητική	(ὦ) τυχερέ	(ὦ) τυχερή	(ὦ) τυχερό
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	οι τυχεροί	αι τυχερές	τα τυχερά
Γενική	των τυχερών	των τυχερών	των τυχερών
Αιτιατική	τους τυχερούς	τις τυχερές	τα τυχερά
Κλητική	(ὦ) τυχεροί	(ὦ) τυχερές	(ὦ) τυχερά

- Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν επίθετα όπως:

α) οξύτονα: βραδινός, γερός, δυνατός, καθαρός, κακός, καλός, πρωινός, κλπ.

β) παροξύτονα: αθώς, άσπρος, γκριζος, μαύρος, μεγάλος, σκούρος, χορτάτος, κλπ.

γ) προπαροξύτονα: ακέραιος, άρρωστος, άτυχος, βάρβαρος, δίκαιος, γήούσιος, κλπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Όπως μάθαμε, μερικές φορές κάποια επίθετα σε -ος χρησιμοποιούνται και ως ουσιαστικά.

Ως (προπαροξύτονα) ουσιαστικά κατεβάζουν τον τόνο στην γενική ενικού και στην γενική και την αιτιατική πληθυντικού.

Παραδείγματα:

ο άρρωστος ("η θεραπεία του αρρώστου") / ο κύριος ("το βιβλίο του κυρίου")

ο βάρβαρος ("οι επιδρομές των βαρβάρων") / ο πλούσιος ("τα σπίτια των πλουσίων")
κλπ.

β. Επίθετα σε -ος -ια -ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Κάποια επίθετα σε "-ος -η -ο", στον ενικό αριθμό του θηλυκού γένους σχηματίζουν έναν δεύτερο, πιο λαϊκό τύπο:

ο φτωχός - η φτωχή - το φτωχό,

αλλά και

ο φτωχός - η φτωχιά - το φτωχό

ο νηστικός - η νηστική - το νηστικό,

αλλά και

ο νηστικός - η νησικιά - το νηστικό

ο θηλυκός - η θηλυκή - το θηλυκό,

αλλά και

ο θηλυκός - η θηλυκιά - το θηλυκό

ο ξανθός - η ξανθή - το ξανθό,

αλλά και

ο ξανθός - η ξανθιά - το ξανθό

2. Κάποια επίθετα σχηματίζουν τύπους μόνο σε "-ος -ια -ο":

Π.χ. ο φρέσκος - η φρέσκια - το φρέσκο.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	ο φρέσκος	η φρέσκια	το φρέσκο
Γενική	του φρέσκου	της φρέσκιας	του φρέσκου
Αιτιατική	τον φρέσκο	την φρέσκια	το φρέσκο
Κλητική	(ὦ) φρέσκε	(ὦ) φρέσκια	(ὦ) φρέσκο
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	οι φρέσκοι	οι φρέσκες	τα φρέσκα
Γενική	των φρέσκων	των φρέσκων	των φρέσκων
Αιτιατική	τους φρέσκους	τις φρέσκες	τα φρέσκα
Κλητική	(ὦ) φρέσκοι	(ὦ) φρέσκες	(ὦ) φρέσκα

- Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν επίθετα όπως: γνωστικός, ευγενικός, θηλυκός, κακός, κρητικός, μαλακός, νησιτικός, , φτωχός, κλπ.

γ. Επίθετα σε -ος -α -ο

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	ο αστείος	η αστεία	το αστείο
Γενική	του αστείου	της αστείας	του αστείου
Αιτιατική	τον αστείο	την αστεία	το αστείο
Κλητική	(ὦ) αστείε	(ὦ) αστεία	(ὦ) αστείο
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	οι αστείοι	οι αστείες	τα αστεία
Γενική	των αστείων	των αστείων	των αστείων
Αιτιατική	τους αστείους	τις αστείες	τα αστεία
Κλητική	(ὦ) αστείοι	(ὦ) αστείες	(ὦ) αστεία

- Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν επίθετα όπως: άγριος, αδέξις, αθώς, αιώνιος, αλληλέγγυος, καινούριος, κούφις, κρύς, μέτριος, νέος, όρθιος, παλιός, σιδερένιος, σπάνιος, τελευταίος, τεράστιος, ωραίος, κλπ.

ΜΑΘΗΜΑ 25

ΟΝΟΜΑ: .....

ΚΛΙΣΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ - 1

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Γράψτε το θηλυκό και το ουδέτερο γένος των επιθέτων:

ΑΡΣΕΝΙΚΟ

ΘΗΛΥΚΟ

ΟΥΔΕΤΕΡΟ

α΄.	ο γνωστικός	.....	.....
β΄.	ο άγριος	.....	.....
γ΄.	ο βραδινός	.....	.....
δ΄.	ο αδέξιλος	.....	.....
ε΄.	ο ευγενικός	.....	.....
στ΄.	ο γερός	.....	.....
ζ΄.	ο αιώνιος	.....	.....
η΄.	ο καινούριος	.....	.....
θ΄.	ο κούφιος	.....	.....
ι΄.	ο θηλυκός	.....	.....
ια΄.	ο νέος	.....	.....
ιβ΄.	ο καθαρός	.....	.....
ιγ΄.	ο καλός	.....	.....
ιδ΄.	ο κακός	.....	.....
ιε΄.	ο ωραίος	.....	.....
ιστ΄.	ο μέτριος	.....	.....
ιζ΄.	ο κρητικός	.....	.....
ιη΄.	ο γκριζος	.....	.....
ιθ΄.	ο κρύος	.....	.....
κ΄.	ο μαλακός	.....	.....
κα΄.	ο μαύρος	.....	.....
κβ΄.	ο όρθιος	.....	.....
κγ΄.	ο νηστικός	.....	.....
κδ΄.	ο σπάνιος	.....	.....
κε΄.	ο δίκαιος	.....	.....
κστ΄.	ο βάρβαρος	.....	.....
κζ΄.	ο τελευταίος	.....	.....
κη΄.	ο άτυχος	.....	.....
κθ΄.	ο σιδερένιος	.....	.....
η΄.	ο παλιός	.....	.....

2. Για κάθε ένα ουσιαστικό γράψτε τρία επίθετα που να ταιριάζουν, όπως στο παράδειγμα:

- α'. ποτήρι: χυάλινο, γ्लाστικό, γεμάτο.....
β'. αίθουσα: .....
γ'. τραπέζι: .....
δ'. αυτοκίνητο: .....
ε'. λουλούδι: .....
στ'. θάλασσα: .....
ζ'. καρέκλα: .....

3. Γράψτε τα αντίθετα των επιθέτων:

- α'. όμορφος: .....
β'. πυκνός: .....
γ'. κρύος: .....
δ'. μαλακός: .....
ε'. εύκολος: .....
στ'. ήμερος: .....
ζ'. καινούριος: .....
η'. φωτεινός: .....

4. Γράψτε τις αντίστοιχες πτώσεις του άλλου αριθμού:

- α'. του βόρειου ανέμου: .....
β'. των παντοτινών φίλων: .....
γ'. τον αστείο ηθοποιό: .....
δ'. του ξανθού ιππότη: .....
ε'. η κακιά μάγισσα: .....
στ'. της πολύχρωμης τσάντας: .....
ζ'. τις σπάνιες περιπτώσεις: .....
η'. της μηνιαίας εφημερίδας: .....
θ'. την τέλεια διαίρεση: .....
ι'. το αιωνόβιο δέντρο: .....
ια'. των γρήγορων αυτοκινήτων: .....